

**Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie
Hradby 9, 977 01 Brezno**

tel.:048 / 611 63 99, fax:048/ 611 10 80, e-mail: ppp.brezno@stonline.sk, www.cppppbrezno.sk

---

**Správa o výchovno – vzdelávacej činnosti,
jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení
v Centre pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie,
Hradby 9, Brezno**

CPPPaP

Brezno

školský rok 2008/2009

(obdobie od 1.9.2008 do 31.8.2009)

V Brezne, dňa 27.10.2009

PhDr. Oľga Jorčíková
riaditeľka CPPPaP

Obsah:

(1)	Základné identifikačné údaje o školskom zariadení:	2
(2)	Údaje o počte detí v školskom zariadení:	3
(3)	Údaje o počte zamestnancov a plnení kvalifikačného predpokladu zamestnancov poradne:	4
(4)	Údaje o ďalšom vzdelávaní zamestnancov centra:	4
(5)	Údaje o aktivitách a prezentácii centra na verejnosti:	6
a)	Aktivity centra:	6
b)	Prezentácia centra na verejnosti:	12
(6)	Údaje o projektoch, do ktorých je centrum zapojené:	13
(7)	Údaje o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej Štátnou školskou inšpekciou v centre a údaje o výsledkoch kontroly:	14
(8)	Údaje o priestorových a materiálno – technických podmienkach centra:	15
(9)	Údaje o finančnom zabezpečení činnosti centra:	15
(10)	Cieľ, ktorý si centrum určilo v koncepčnom zámere rozvoja centra na školský rok 2008/2009 - vyhodnotenie jeho plnenia:	16
(11)	Oblasti, v ktorých centrum dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých sú nedostatky a treba úroveň činnosti zlepšiť - vrátane návrhov opatrení:	18
(12)	Činnosť centra zameraná na profesijnú orientáciu žiakov a práca s výchovnými poradcami:	19
(13)	Ďalšie informácie o činnosti centra:	22
a)	Odborná prax študujúcich	22
b)	Spolupráca s inštitúciami a občianskymi združeniami:	22
c)	Ďalšie aktivity riaditeľky centra:	23
Príloha č. 1:	Prevenia ako súčasť poradenskej práce	25

(1) Základné identifikačné údaje o školskom zariadení:

a) názov školského zariadenia:

Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie

b) adresa školského zariadenia:

Hradby 9, 977 01 Brezno

c) telefónne číslo:

048 / 611 63 99

d) faxové číslo:

048 / 611 10 80

e) e-mail:

cpppp.brezno@mail.t-com.sk

ppp.brezno@stonline.sk

olga.jorcikova@stonline.sk

f) webová stránka:

www.cppppbrezno.sk

g) zriaďovateľ:

Krajský školský úrad v Banskej Bystrici

h) riaditeľka školského zariadenia:

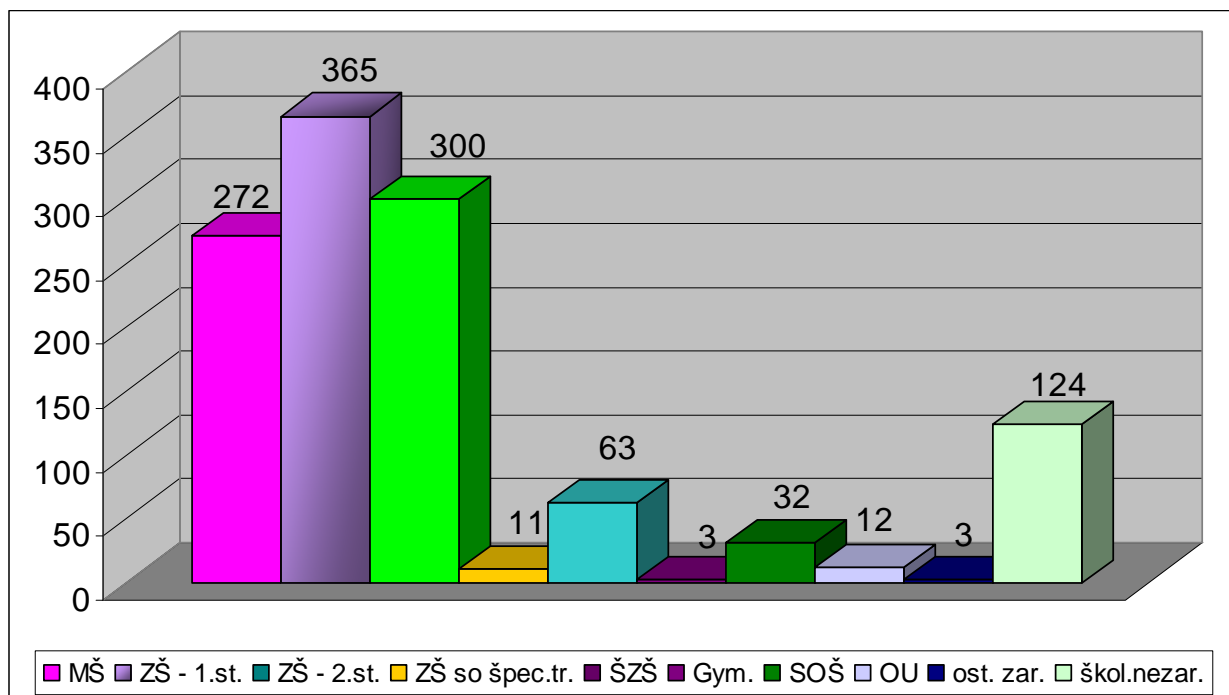
PhDr. Oľga Jorčíková

(2) Údaje o počte detí v školskom zariadení:

V Centre pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne bolo k 31.08.2009 evidovaných 5563 spisov klientov. V školskom roku 2008/2009 bolo zaevidovaných 680 nových klientov.

Celkovo boli poskytnuté služby 1185 klientom, z toho:

- z materských škôl: 272 klientov
- zo základných škôl – I. stupeň: 365 klientov
- zo základných škôl – II. stupeň: 300 klientov
- zo ZŠ so špeciálnou triedou: 11 klientov
- zo špeciálnych základných škôl: 63 klientov
- z gymnázií: 3 klienti
- zo stredných odborných škôl: 32 klientov
- z OU: 12 klientov
- z ostatných zariadení: 3 klienti
- deti školsky nezaradené, z rodiny: 124 klientov

Graf č. 1: Klienti CPPPaP v školskom roku 2008/2009

(3) Údaje o počte zamestnancov a plnení kvalifikačného predpokladu zamestnancov poradne:

Všetci zamestnanci centra splňajú kvalifikačné predpoklady.

V školskom roku 2008/2009 v centre pracovali: psychológovia, špeciálni pedagógovia (psychopéd, somatopéd, etopéd), sociálny pedagóg, metodik, detský neurológ, ekonómka, organizačná manažérka, sociálna pracovníčka, upratovačka.

V súlade so schváleným Organizačným poriadkom CPPPaP boli zamestnanci organizačne začlenení do úsekov:

- úsek psychologického poradenstva,
- úsek pedagogického a špeciálno – pedagogického poradenstva,
- úsek sociálneho poradenstva a prevencie,
- ekonomicko – organizačný úsek.

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov bol 8,7.

(4) Údaje o ďalšom vzdelávaní zamestnancov centra:

Odborní zamestanci centra PhDr. Jorčíková, PhDr. Czirákiová, Mgr. Vaľová, Mgr. Šuníková, Mgr. Danieličová, Mgr. Zákalická, Mgr. Návoy, MUDr. Muránska sa priebežne zúčastňovali na odborných seminároch, prednáškach a konferenciách s tematikou týkajúcou sa ich odbornej praxe.

Okrem uvedeného sa PhDr. Jorčíková zúčastnila na odbornom seminári „Reforma školstva pre 21.storočie“, ktorého lektorom bol Prof. PhDr. Miron Zelina, DrSc. V dňoch 20. až 22.10.2008 sa v Jasnej uskutočnili I. poradenské dni v Slovenskej republike s medzinárodnou účasťou pod názvom „Multidimenzionálny a interdisciplinárny charakter systému výchovného poradenstva a prevencie“ pod záštitou podpredsedu vlády a ministra školstva SR Jána Mikolaja. Na tomto podujatí sa aktívne zúčastnila riaditeľka centra PhDr. Jorčíková.

PhDr. Czirákiová sa zúčastnila na vzdelávaní Ligy za duševné zdravie v rámci európskeho grantového projektu „Posilnenie ľudských zdrojov vzdelávaním“ pod názvom „Duševné zdravie na stredných školách“. Témou bol vzdelávací program pre študentov zameraný na základné otázky duševného zdravia, rozdiely medzi psychológom a psychiatrom, mýty o duševnom zdraví, efektívne zvládanie konfliktov a kríz a na modelové riešenie konkrétnych situácií. Získala certifikát multiplikačného pracovníka školského projektu LDZ „Duševné zdravie na stredných školách“.

Mgr. Vaľová sa zúčastnila na druhom ročníku celoslovenskej konferencie koordinátorov prevencie škôl a školských zariadení pod názvom „Agresivita školskej mládeže – čo s ňou?“ v dňoch 11.-12.11.2008 v Žiline.

Mgr. Návoy sa zúčastnil na podujatí „PLAY TRUE – Ži pravdivo, neklam sám seba“, jednalo sa o národný výchovno – vzdelávací projekt zameraný na problematiku nelegálneho dopingu a jeho negatívnych následkov na mladú generáciu a „Zodpovedne.sk“ – projekt zameraný na bezpečné používanie internetu, mobilných telefónov a nových technológií.

Ing. Ďurčíková úspešne ukončila štúdium na Ekonomickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici v odbore ekonomika a manažment podniku, zúčastnila sa na rôznych školeniach a seminároch zameraných prevažne na oblasť ekonomiky, financovania, pracovno – právnych vzťahov a absolvovala certifikovaný kurz Société Générale de Surveillance - získala certifikát interného auditora kvality v zmysle noriem ISO 9001:2000 a ISO 19011:2002.

(5) Údaje o aktivitách a prezentácii centra na verejnosti:

a) Aktivity centra:

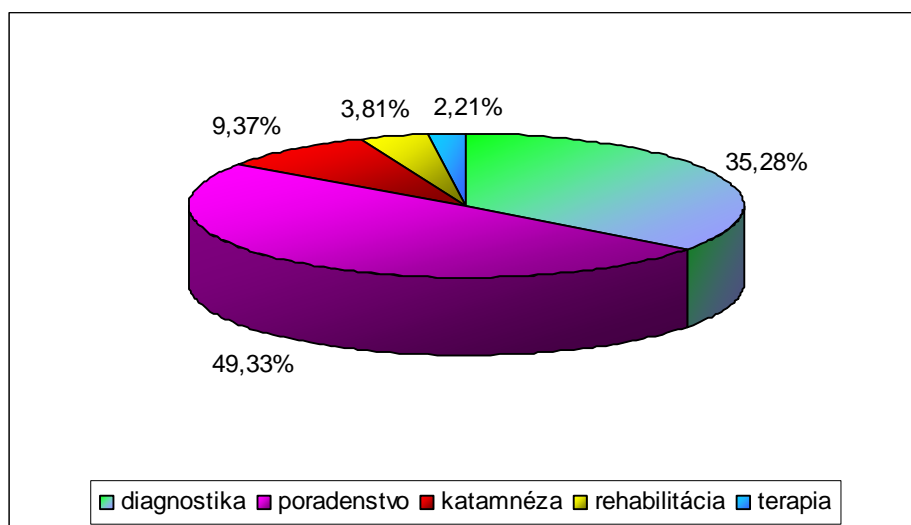
Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne realizovalo:

- diagnostiku - psychologickú, pedagogickú, špeciálno-pedagogickú, sociálnu,
- poradenstvo - psychologické, pedagogické, špeciálno-pedagogické, sociálne,
- reedukáciu, nácvik sociálnej komunikácie,
- katamnézu,
- individuálnu činnosť s klientom (dieťa, žiak, rodič) – komplexné vyšetrenia, poradenstvo,
- skupinové činnosti s klientmi (deti, žiaci, rodičia) – vyšetrenia, prednášky, besedy, konzultácie,
- služby výchovným poradcom, koordinátorom prevencie a pedagógom – semináre, prednášky, workshopy, besedy, odborné metodické konzultácie,
- prevenciu - skupinové činnosti s klientmi (výchovné skupiny, prednášky, besedy), služby pedagógom (metodické konzultácie, prednášky, semináre), publikačnú a osvetovú činnosť, propagačné a informačné akcie,
- preventívne programy – v ZŠ, ŠZŠ (regionálna pôsobnosť)
- ostatné odborné činnosti – osvetová, informačná a propagačná činnosť, publikačná činnosť, tvorba metodických materiálov a prezentačných materiálov, projekty, odborné podklady pre výchovno – vzdelávaciu činnosť, atď.,
- zamestnanci centra sa zúčastňovali na odborných podujatiach.

Klienti, ktorým bola poskytnutá odborná starostlivosť - počet aktivít:

- diagnostika: 1389
  - psychologická: 1009
  - pedagogická: 274
  - sociálna: 106
- poradenstvo: 1942
  - psychologické: 841
  - pedagogické (liečebné a špeciálne): 1061
  - sociálne: 40

- terapia: 87
  - psychoterapia: 6
  - liečebno – pedagogická terapia: 10
  - socioterapia: 71

- reedukácia a psychagogika, nácvik sociálnej komunikácie: 150

- katamnéza: 369

Graf č. 2: Aktivity CPPPaP v školskom roku 2008/2009

V súlade s Pedagogicko – organizačnými pokynmi pre školy a školské zariadenia, orgány štátnej správy v školstve a orgány územnej samosprávy na školský rok 2008/2009 a v súlade s Hlavnými úlohami CPPPaP v Brezne na školský rok 2008/2009 sme sa zameriavali najmä na plnenie nasledovného:

- ✓ V záujme koordinácie postupov skvalitnenia rozhodovacieho procesu a realizácie školskej integrácie žiakov so ŠVVP sme zabezpečovali úzku a produktívnu vzájomnú spoluprácu odborných zamestnancov nášho centra s centrami špeciálno – pedagogického poradenstva. Najlepšiu spoluprácu sme mali s CŠPP v Lučenci a jeho riaditeľkou Mgr. Porubovičovou. Úzko sme spolupracovali so všetkými školskými špeciálnymi pedagógmi základných škôl v okrese Brezno, pre ktorých sme na základe ich žiadosti organizovali pracovné porady.

- ✓ V súlade s POP sme pri diagnostikovaní žiakov s mentálnym postihnutím používali terminológiu podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb, 10. revízie.
- ✓ Realizovali sme odborné činnosti, ktoré sú v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami v oblasti psychologických vied. Okrem iného boli zamestnanci oboznámení s informačným materiálom o praktikách nezlučiteľných s odbornou psychologickou činnosťou vydaným Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave.
- ✓ Pri zisťovaní pripravenosti detí na vstup do školy sme venovali osobitnú pozornosť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia, najmä deťom z marginalizovaných skupín. Sledovali sme deti s odloženou povinnou školskou dochádzkou, pomáhali sme im vybavovať zaradenie do materských škôl a pred ich zaškolením sme vykonávali kontrolné psychologické vyšetrenia. V prípadoch odloženia povinnej školskej dochádzky detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré nenavštevovali materskú školu a nebol predpoklad, že by sa zistené nedostatky počas odkladu PŠD upravili cieľovými postupmi (stimulačné programy, pravidelná dochádzka do MŠ), sme týmto deťom doporučili zaradenie do nultého ročníka ZŠ alebo využitie ďalších foriem edukácie. Nultý ročník bol zriadený napr. v ZŠ Šumiac, ZŠ Telgárt, ZŠ Čierny Balog – Jánošovka, ZŠ s MŠ K. Rapoša, Pionierska 4 v Brezne.
- ✓ Odborné služby v oblasti výchovného poradenstva a prevencie sme poskytovali v úzkej súčinnosti s výchovnými poradcami a koordinátormi prevencie základných škôl a špeciálnych základných škôl, školskými špeciálnymi pedagógmi, sociálnymi a liečebnými pedagógmi. Školského psychológa nezamestnávala ani v uplynulom školskom roku žiadna základná škola v okrese Brezno.
- ✓ Orientovali sme sa na včasné podchytenie, reedukačné, poradenské a terapeutické korigovanie rizikových prejavov a vlastností detí s problémami v osobnostnom vývine.
- ✓ Dôraz sme kládli na poradensko – informačnú a metodickú činnosť v oblasti profesijnej orientácie a prípravy na voľbu povolania najmä vo vzťahu k žiakom profesijne nevyhraneným a žiakom so ŠVVP. Aj v tejto oblasti sme úzko spolupracovali s výchovnými poradcami všetkých základných a špeciálnych základných škôl okresu Brezno a Školským výpočtovým strediskom v Banskej Bystrici. Bližšie informácie k tomuto bodu uvádzame v 12. časti tejto správy.

- ✓ Dôležitou súčasťou našej činnosti bola identifikácia intelektovo nadaných detí. Za týmto účelom sme vyšetrili 150 žiakov zo základných škôl a 285 detí predškolského veku. Odborní zamestnanci centra podrobne analyzovali výsledky s rodičmi detí a ich pedagógmi, poskytovali im odborné konzultácie.
- ✓ Pri plánovaní a realizácii činností počas celého školského roka sme vychádzali z Konceptie pedagogicko – psychologického poradenského systému a jeho implementácie do praxe, ktorú schválila vláda SR dňa 21.3.2007 uznesením č. 283.
- ✓ V súlade s Národným programom boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2008 – 2010 sme realizovali besedy zamerané na možné riziká a ich elimináciu.
- ✓ Vykonávali sme tiež rediagnostické vyšetrenia žiakov podľa potrieb jednotlivých škôl.
- ✓ Zisťovaniu pripravenosti detí na vstup do školy sme venovali počas celého školského roka veľkú pozornosť. Urobili sme osvetu v rámci materských a základných škôl s cieľom, aby si čo najviac rodičov dalo svoje deti vyšetriť a mohli sme tak zmapovať stav v regióne a eliminovať možné problémy pri zaškolení a vzdelávaní detí v budúcnosti. Akcent sme kládli na deti zo sociálne znevýhodneného primárneho prostredia a rómske deti, z ktorých väčšina nenavštevovala materskú školu – najmä v meste Brezno. Sledovali sme a usmerňovali vývin a výchovu detí v predškolskom veku, úzko sme spolupracovali s pedagógmi v materských školách. Zamestnanci centra sa podľa požiadaviek škôl zúčastňovali na zápisoch detí do prvých ročníkov. PhDr. Jorčíková a PhDr. Czirákiová realizovali prednášky v materských školách so zameraním na školskú pripravenosť detí pre rodičov budúcich prvákov a pedagógov materských škôl v okrese Brezno. Všetky deti, ktoré mali odklad povinnej školskej dochádzky, boli vyšetrené na našom pracovisku. Školy sme informovali o ich vyšetrení a zároveň sme doporučili postupovať pri ich predškolskej výchove podľa Rozvíjajúceho programu výchovy a vzdelávania detí s odloženou povinnou školskou dochádzkou v materských školách, na vypracovaní ktorého sme s nimi úzko spolupracovali. Pred vstupom do školy bola vykonaná rediagnostika.
- ✓ Pri starostlivosti o rómskych žiakov sme úzko spolupracovali s asistentmi učiteľa v celom regióne. Poskytovali sme im odborné konzultácie. Riaditeľka centra ich informovala o činnosti Rady expertov MŠ SR pre výchovu a vzdelávanie Rómov a o činnosti poradného zboru pre oblasť vzdelávania pri Úrade splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity, ktorých je členkou. Aktívne sme sa zapájali do realizácie

zlepšovania postavenia rómskeho dieťaťa a žiaka v školskom výchovno – vzdelávacom systéme. V rámci realizácie Koncepcie integrovaného vzdelávania rómskych detí a mládeže sme sa spolupodieľali na vytváraní vhodných podmienok pre integráciu rómskych detí a žiakov a snažili sme sa eliminovať ich segregáciu z akýchkoľvek sekundárnych dôvodov.

- ✓ Poskytovali sme metodickú a supervíznu pomoc výchovným poradcom na všetkých typoch a stupňoch škôl.
- ✓ Významnou súčasťou práce centra je špeciálnopedagogická činnosť, v ktorej boli dosahované aj počas tohto školského roka kvalitné výsledky. Výraznou mierou k tomu prispela špeciálna pedagogička centra Mgr. Elena Zákalická. Dôraz sme kládli na individuálnu prácu s deťmi, korekciu a spoluprácu s rodičmi a pedagógmi detí, ktoré tieto služby potrebovali. Mgr. Zákalická sa venovala deťom s vývinovými poruchami učenia s ohľadom na ich špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Špeciálna pedagogička – etopédka Mgr. Denisa Vaľová sa venovala predovšetkým individuálnej práci so žiakmi s poruchami správania a s narušeným sociálno-emocionálnym vývinom.
- ✓ Odborné služby sme poskytovali riaditeľom a pedagógom škôl. Prínosom bolo pracovné stretnutie riaditeľov základných škôl, materských škôl a špeciálnych základných škôl okresu Brezno, ktoré PhDr. Jorčíková zorganizovala 28. apríla 2009 v Centre pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne. Súčasťou tohto stretnutia bola prednáška PaedDr. Ivana Pavlova, PhD., riaditeľa Metodicko – pedagogického centra v Prešove, ktorá bola zameraná na aktuálnu školskú legislatívu.
- ✓ Prostredníctvom našich odborných zamestnancov, výchovných poradcov a koordinátorov prevencie sme vykonávali depistáž, prieskumnú a osvetovú činnosť u vybranej školskej populácie so zameraním na jej vzťah k drogám, šikanovanie, záškoláctvo a iné poruchy správania. Poskytovali sme odborné poradenstvo v oblasti prevencie závislostí a iných sociálno – patologických javov.
- ✓ Venovali sme zvýšenú pozornosť primárnej prevencii, t.j. systematickému formovaniu a ovplyvňovaniu zdravého psychického vývinu s dôrazom na komunikáciu a prosociálne správanie detí a mládeže, ako aj na zvýšenú sekundárnu prevenciu prostredníctvom individuálnej i skupinovej práce s deťmi s poruchami správania. Priebežne sme poskytovali odbornú preventívnu, psychologickú a psychoterapeutickú pomoc deťom, rodičom a pedagógom, riešili sme problémy

preventívne, príp. včasnou intervenciou. Preventívne programy boli realizované na princípoch posilňovania zdravého životného štýlu a zdravého psychického vývinu osobnosti. Boli realizované preventívno – výchovné programy zamerané na prevenciu a riešenie problémov šikanovania, agresivity, všetkých foriem intolerancie, ohrozovania detí, prehĺbenie všeobecného poznania problematiky z oblasti toxikománie, sexuálnej výchovy, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, podpory zdravého životného štýlu. Napr: Cesta k emocionálnej zrelosti, Rovesnícke programy prevencie drogových závislostí, Programy primárnej prevencie sociálno – patologických javov – fajčenie, alkohol, drogy, šikanovanie, AIDS, Policajt môj kamarát, Ako poznám sám seba, Kým nie je príliš neskoro, Nenič svoje múdre telo, Prevencia obchodovania s ľuďmi a pod. Najviac sa osvedčil preventívny program Cesta k emocionálnej zrelosti, ktorý je určený pre vekovú skupinu od 12 do 15 rokov. Jeho úlohou je naučiť deti zvládať problémy, otvorenejšie komunikovať s dospelými aj s rovesníkmi. Pri realizácii programu v okrese Brezno bola zaznamenaná vysoká stabilita, zapojený je do neho pomerne vysoký počet pedagógov a skupín. V tejto oblasti dosahoval veľmi dobré výsledky pri práci s deťmi Mgr. Peter Návoy. Prínosom bola aj jeho práca s programom Ako zmeniť sám seba, aktivity obohatil o DVD projekciu a na ňu nadväzujúce besedy so žiakmi. Deti sa tiež podieľali na tvorbe návrhov smerujúcich k odstráneniu zlozvykov a návrhov aktivít vedúcich k upevneniu zdravia a všestranného rozvoja osobnosti žiakov. Práca so žiakmi bola dynamická, o čom svedčil aj ich veľký záujem. Mgr. Návoy sa vo svojej práci venoval tiež prevencii šikanovania na školách.

- ✓ V oblasti prevencie sociálno – patologických javov centrum spolupracuje s koordinátormi prevencie všetkých základných a špeciálnych základných škôl v okrese Brezno, ktorých odborne, metodicky vedie. Riaditeľka centra v priebehu školského roka organizovala porady koordinátorov prevencie.
- ✓ Pozornosť sme venovali aj procesu humanizácie človeka a medziľudských vzťahov zameraných na osobitné skupiny, napr. deti týrané, zneužívané a zanedbávané, ohrozené sociálno – patologickými javmi a deti z málo podnetného rodinného prostredia, ktorých je v našom regióne veľa.
- ✓ Po metodickej stránke sme spolupracovali s Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave – s riaditeľom PhDr. Ľubomírom Páleníkom, CSc., PhDr. Evou Farkašovou, PhDr. Alenou Kopányiovou, PhD., s vedúcim Metodicko – výskumného kabinetu výchovného a psychologického

poradenstva a prevencie PhDr. Štefanom Matulom, PhD. a s ďalšími odborníkmi z výskumného ústavu.

- ✓ Publikačnou činnosťou sme verejnosť informovali o výsledkoch práce centra.

b) *Prezentácia centra na verejnosti:*

Jednou z našich priorít je prezentácia centra na verejnosti a osvetová činnosť. Na tento účel bola vytvorená webová stránka centra. Taktiež je priebežne aktualizovaný informačný bulletin o centre s uvedením všetkých potrebných údajov pre širokú verejnosť. Bulletin distribuujeme všetkým materským, základným a špeciálnym základným školám (v školách je umiestnený na nástenkách a informačných tabuliach) a inštitúciám, s ktorými centrum spolupracuje. Bulletin je tiež k dispozícii pre klientov v centre. Za dôležité považujeme informovanie verejnosti o podujatiach, ktoré centrum organizuje a o ďalších aktuálnych témach súvisiacich s činnosťou centra - prostredníctvom publikovania článkov (najmä v regionálnych novinách Horehronie).

Riaditeľka prezentuje centrum aj prostredníctvom:

- prednáškovej a lektorskej činnosti pre širokú verejnosť v okrese Brezno, ale aj v rámci Slovenska,
- publikačnou činnosťou, hlavne v oblasti výchovného poradenstva a problematiky výchovy a vzdelávania rómskych detí a detí zo sociálne znevýhodneného primárneho prostredia,
- rôznymi vystúpeniami na odborných fórach, konferenciách, v Slovenskej televízii, ako aj na mnohých ďalších podujatiach pre širšiu laickú verejnosť,
- pri osobných kontaktoch s významnými osobnosťami politického a kultúrneho života.

Na osvetovú činnosť využila PhDr. Jorčíková aj slávnostné odovzdávanie maturitných vysvedčení absolventom, na ktoré ju pozvali predstavenstvo Železiarní Podbrezová a.s. a vedenie Súkromnej strednej odbornej školy hutníckej ŽP v Podbrezovej. Na tomto významnom podujatí Železiarní Podbrezová a.s. - najväčšieho zamestnávateľa v našom regióne, ktoré sa uskutočnilo 28.5.2009, sa zúčastnil aj predseda vlády SR Róbert Fico a minister školstva Ján Mikolaj.

(6) Údaje o projektoch, do ktorých je centrum zapojené:

- Centrum spolupracovalo s Krajským riaditeľstvom policajného zboru v Banskej Bystrici na realizácii projektu „Policajt môj kamarát“. Tento projekt bol výchovno-vzdelávacou akciou preventívneho charakteru pre žiakov prvého a druhého stupňa základných škôl, osemročných gymnázií a špeciálnych základných škôl v Banskobystrickom kraji. Cieľom projektu bolo podporovanie rozvoja právneho vedomia u detí a mládeže, prevencia sociálno – patologických javov, znižovanie trestnej činnosti detí a mládeže na základe uvedomenia si zodpovednosti za vlastné konanie, znižovanie rizika u detí a mládeže stať sa obeťou trestného činu, znižovanie nehodovosti detí a mládeže ako účastníkov cestnej premávky, zvyšovanie dôvery v Policajný zbor a aktívne zapájanie detí a mládeže do využívania voľného času. V rámci tohto projektu realizoval Mgr. Návoy v spolupráci s príslušníkmi Policajného zboru v Brezne prednášky a besedy so žiakmi v školách okresu Brezno. Tento projekt mal u detí veľmi pozitívnu odozvu.
- Riaditeľka centra PhDr. Jorčíková sa aktívne zapojila do projektu Osveta rómskych rodín. Autorom tohto projektu bola Krajská asociácia rómskych iniciatív v Banskej Bystrici, s ktorou centrum úzko spolupracovalo aj počas tohto školského roka. Cieľom projektu bolo napomôcť úspešnému štartu vzdelávania rómskeho dieťaťa v základnej škole a následný tútoring a mentoring. Hlavné aktivity boli orientované na rodičov a deti, inštitúcie a médiá. Činnosti zamerané na rodičov a deti: komunitné stretnutie na lokálnej úrovni, návštevy a rozhovory v rómskych rodinách, predškolský program pre budúcich prvákov, tvorivé dielne a poskytnutie školských pomôcok pre cca. 300 prvákov. Bolo oslovených cca. 500 rómskych rodín s maloletými deťmi vo vytypovaných lokalitách. V rámci projektu sa 24.6.2009 uskutočnila konferencia v hoteli Danube v Bratislave, na ktorej mala PhDr. Jorčíková prejav o súčasnom stave vzdelávania rómskych detí v SR, s dôrazom na porovnanie vzdelávania v ZŠ a ŠZŠ, v ktorom okrem iného poukázala na nevyhnutnosť práce s rómskou rodinou v teréne smerom k zvyšovaniu jej povedomia o potrebe vzdelávania detí a vlastnej zodpovednosti za ne. Na konferencii sa zúčastnili zástupcovia vlády SR, Ministerstva školstva SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Rómskeho vzdelávacieho fondu z Budapešti, Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie,

mimovládnych organizácií, škôl a ďalších inštitúcií. Zúčastnili sa na nej tiež zástupcovia škôl okresu Brezno, ktoré boli do projektu zapojené (ZŠ Šumiac, ZŠ Telgárt, ZŠ Čierny Balog – Jánošovka).

- PhDr. Jorčíková sa aktívne spolupodieľala na projekte Krajskej asociácie rómskych iniciatív pod názvom Mentoring a tútoring rómskych žiakov prvých a nultých ročníkov ZŠ, ktorý bol zameraný na pomoc a doučovanie žiakov pochádzajúcich z marginalizovaných skupín. Práca projektového tímu Krajskej asociácie rómskych iniciatív pod vedením Mgr. Slobodníkovej je rôznorodá, veľmi záslužná a na vysokej profesionálnej úrovni.
- PhDr. Jorčíková bola odbornou garantkou projektu „... nemáme čas...“, ktorý realizovala Základná škola v Závadke nad Hronom. Projekt bol zameraný na zmysluplné využitie voľného času žiakov druhého stupňa ZŠ. V rámci projektu bol Mgr. Hruškovou vedený krúžok „Preč s nudou, koniec zlým úmyslom“ a vydávaný časopis Z@vináč, ktorý mapoval situáciu v škole, prezentoval akcie a život školy, dával priestor pre vlastnú tvorbu žiakov, obsahoval samostatnú rubriku s protidrogovou tematikou a poradňou pre rodičov. Súčasťou projektu bola podpora športových podujatí – futbal, plávanie.
- Vlastný projekt centra realizovaný nebol, nakoľko nebola vyhlásená výzva, ktorá by bola pre centrum vhodná. Centrum má pripravený projekt, ktorý plánuje predložiť pri najbližšej výzve zameranej na výchovné poradenstvo, resp. prácu s výchovnými poradcami a koordinátormi prevencie.

(7) Údaje o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej Štátnou školskou inšpekciou v centre a údaje o výsledkoch kontroly:

V školskom roku 2008/2009 v Centre pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne inšpekcia nebola.

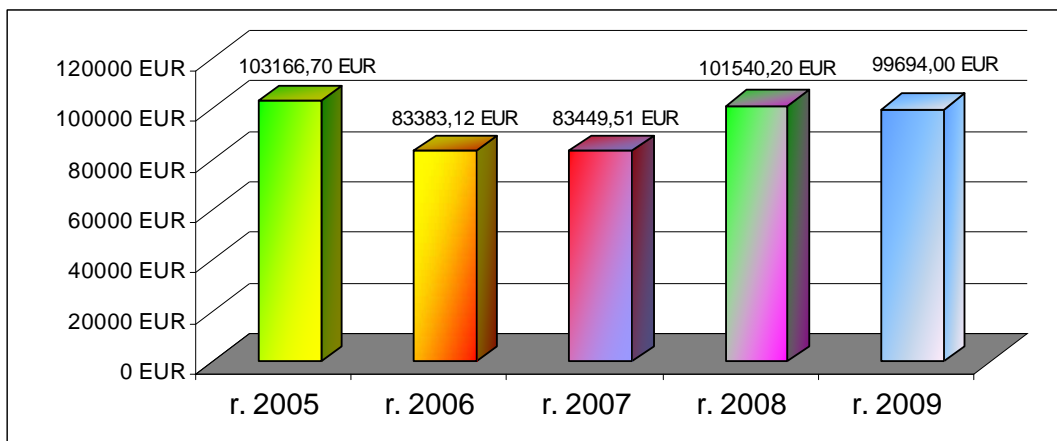
(8) Údaje o priestorových a materiálno – technických podmienkach centra:

Centrum sídli v prenajatých priestoroch v samostatnom pavilóne materskej školy v centre mesta. Priestorové podmienky sú vyhovujúce. Pozostávajú z kancelárskych priestorov a zasadačky, v ktorej sú realizované rôzne podujatia (porady výchovných poradcov, koordinátorov prevencie, prednášky, workshopy, atď.) a skupinová činnosť s klientmi.

Materiálno – technické podmienky pracoviska sa z roka na rok zlepšujú. Zamestnanci majú kancelárie veľmi dobre vybavené, každý má k dispozícii vlastnú výpočtovú techniku a pomôcky potrebné k výkonu svojej profesie. Vybavenie centra psychologickými testami je optimálne. Centrum disponuje veľkým množstvom metodických a informačných materiálov (autormi mnohých sú zamestnanci), ktoré sú na vysokej odbornej úrovni a obsahovo sú zamerané na činnosť centra. Tieto materiály centrum poskytuje výchovným poradcom, koordinátorom prevencie, pedagógom, riaditeľom, rodičom klientov a ďalším záujemcom, hlavne z radov študujúcich pedagógov a študentov vysokých škôl.

(9) Údaje o finančnom zabezpečení činnosti centra:

Centru pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne boli v roku 2008 poskytnuté finančné prostriedky zo ŠR v rozpočtovej kapitole MŠ SR cez KŠÚ v Banskej Bystrici vo výške 3 059 000,- Sk / 101 540,20 EUR. Rozpočet centra v roku 2009 je vo výške 99 694,00 EUR (údaj k 31.8.2009), čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom pokles o 1,82%. Je nutné konštatovať, že finančné zabezpečenie nie je optimálne. Nezanedbateľným aspektom pri zostavovaní rozpočtu by mal byť rozsah pôsobnosti školského zariadenia, ako aj kvalita, množstvo a rozsah činností.

Graf č. 3: Rozpočet centra v jednotlivých rokoch

(10) Cieľ, ktorý si centrum určilo v koncepčnom zámere rozvoja centra na školský rok 2008/2009 - vyhodnotenie jeho plnenia:

Aj v školskom roku 2008/2009 bolo prioritou Centra pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne poskytovať kvalitné komplexné poradenské služby a realizovať činnosti zamerané na prevenciu sociálno – patologických javov.

Cieľom bolo dodržiavať princípy činnosti centra vyplývajúce z koncepcie:

- ✓ princíp vysokej profesionality činnosti,
- ✓ princíp moderného manažmentu,
- ✓ princíp zvýšenej vzájomnej spolupráce centra so školami,
- ✓ princíp spolupráce s rodičmi,
- ✓ princíp prevencie,
- ✓ princíp modernizácie obsahu a metód poradenstva,
- ✓ princíp spolupráce, tímovej práce a koordinácie s regionálnou samosprávou.

K hlavným cieľom centra na rok 2008/2009 vzhľadom ku špecifikám regiónu a požiadavkám škôl patrili: pomoc pri riešení problematiky vzdelávania detí zo sociálne znevýhodneného primárneho prostredia, pracovné stretnutia s riaditeľmi základných škôl a materských škôl, primárna prevencia sociálno – patologických javov.

Tieto ciele boli napĺňané:

- zapojením sa do projektov zameraných na riešenie problematiky vzdelávania detí zo sociálne znevýhodneného primárneho prostredia,
- realizáciou vyšetrení týchto detí priamo v mieste bydliska a navrhovaním optimálnej formy ich vzdelávania,
- zapojením sa do projektov zameraných na prevenciu, realizáciou preventívnych programov a prednášok,
- boli zrealizované pracovné stretnutia s riaditeľmi škôl.

Princípy vyplývajúce z koncepcie boli v činnosti centra dodržiavané. Došlo k ďalšiemu skvalitneniu poskytovania služieb, vyššej profesionalite jednotlivých členov odborného tímu, čo sa odrazilo okrem iného na skrátenej čakacej dobe našich klientov. Podarilo sa

dosiahnuť priemernú čakaciu dobu 2 týždne až jeden mesiac. V budúcnosti je našou snahou túto dobu ešte viac skrátiť.

Školský rok 2008/09 bol dvanástym rokom existencie nášho centra. Možno konštatovať, že kvalita poskytovaných služieb sa každým rokom zvyšuje.

V regióne svojej pôsobnosti centrum poskytovalo široké spektrum odborných služieb, komplexnú interdisciplinárnu a odbornú psychologickú, špeciálno – pedagogickú, výchovno – poradenskú a preventívnu starostlivosť deťom a mládeži v oblasti optimalizácie ich osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu. Služby boli poskytnuté klientom, ich zákonným zástupcom, pedagógom, výchovným poradcom, koordinátorom prevencie i širšej verejnosti.

Externá spolupráca tímu centra s detským neurológom sa aj v uplynulom školskom roku veľmi osvedčila. Prednáška MUDr. Muránskej pre výchovných poradcov bola pre všetkých veľmi podnetná.

Bola poskytovaná komplexná primárna a sekundárna preventívno – výchovná a psychologická starostlivosť deťom a mládeži ohrozeným sociálnou patológiou a vznikom závislostí.

Boli zrealizované stretnutia s riaditeľmi základných škôl a materských škôl, ktoré prispeli ku skvalitneniu spolupráce. Boli tiež realizované individuálne stretnutia a konzultácie s riaditeľmi škôl a ich zástupcami.

V zmysle Listiny ľudských práv a Dohovoru o právach dieťaťa sa odborní zamestnanci centra snažili eliminovať problémy segregácie rómskych detí a žiakov v školách a školských zariadeniach a vytvárať vhodné podmienky pre ich integráciu v triedach s ostatnou populáciou, predchádzať rasizmu, predsudkom a intolerancii. Je potrebné podotknúť, že napr. v meste Brezno je každé štvrté šesťročné dieťa rómske a v niektorých obciach nášho regiónu je týchto detí ešte viac (napr. Telgárt, Šumiac, Čierny Balog). Pri napĺňaní tohto cieľa sme úzko spolupracovali nielen s riaditeľmi a výchovnými poradcami, ale aj s asistentmi učiteľa a zriaďovateľmi škôl. S poznatkami a skúsenosťami v tejto oblasti získanými v našom regióne bola oboznamovaná Rada expertov pre výchovu a vzdelávanie Rómov pri MŠ SR prostredníctvom PhDr. Jorčíkovej, ktorá je jej členkou. Mnohé z týchto poznatkov boli zakomponované do záverov a odporúčaní Rady expertov. Jej úzka spolupráca s predsedom Rady expertov PhDr. Františkom Godlom priniesla mnoho pozitívnych výsledkov.

Ďalšia činnosť centra bola realizovaná na základe vypracovaného plánu hlavných úloh v súlade s Pedagogicko – organizačnými pokynmi pre školy a školské zariadenia na školský rok 2008/09. Všetky stanovené úlohy boli splnené.

(11) Oblasti, v ktorých centrum dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých sú nedostatky a treba úroveň činnosti zlepšiť - vrátane návrhov opatrení:

Silné stránky Centra pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne:

- kvalitný tím odborníkov,
- kvalitná diagnostika,
- výborná spolupráca medzi psychológmi a špeciálnymi pedagógmi,
- vysoký odborný kredit a výkonnosť zamestnancov,
- reprezentácia CPPPaP na celoslovenskej úrovni,
- aktívny podiel na tvorbe koncepcie psychologického a výchovného poradenstva schválenej vládou SR,
- publikačná činnosť zameraná na výchovné poradenstvo,
- 100% kvalifikovanosť zamestnancov,
- goodwill,
- výborná spolupráca s výchovnými poradcami,
- krátke čakacie doby,
- vysoké percento vyšetrených detí predškolského veku,
- monitoring rómskych detí v predškolskom veku a spolupráca s ich rodičmi,
- pomoc a poradenské služby pre rómske deti,
- guidance,
- poskytovanie servisu priamo v školách,
- starostlivosť o deti so ŠVVP,
- vysoké percento žiadostí o vyšetrenie zo strany rodičov, záujem rodičov o služby CPPPaP,
- komplexný interdisciplinárny prístup ku klientom,
- každé dieťa, ktoré sme navrhli na integráciu, absolvovalo aj neurologické vyšetrenie, príp. ďalšie odborné vyšetrenia, čím sa včas odhalili aj ďalšie závažné zdravotné problémy detí,
- prevencia ako synergický efekt kvalitnej poradenskej práce,
- smerovanie k celoživotnému vzdelávaniu,

- veľmi dobrá spolupráca so zainteresovanými inštitúciami,
- výborná spolupráca s políciou a ÚPSVaR,
- schopnosť zamestnancov zvládať záťažové situácie,
- flexibilita a kreativita zamestnancov,
- schopnosť rýchleho preladovania sa,
- výhodné priestorové umiestnenie v rámci mesta.

Slabé stránky:

- nedostatočné finančné zdroje na zabezpečenie činnosti CPPPaP,
- absencia spolupráce a výmeny skúseností s inštitúciami pôsobiacimi v oblasti poradenstva v zahraničí,
- neinteraktívna webová stránka.

(12) Činnosť centra zameraná na profesijnú orientáciu žiakov a práca s výchovnými poradcami:

Profesijná orientácia žiakov a práca s výchovnými poradcami je významnou oblasťou činnosti centra, na ktorú sa špecializuje riaditeľka centra PhDr. Oľga Jorčíková, ktorá úzko spolupracuje s Asociáciou výchovných poradcov v SR a je členkou expertného tímu pre výchovné poradenstvo pri Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave.

V školskom roku 2008/2009 končilo v našom regióne povinnú školskú dochádzku 733 žiakov, čo predstavuje 11,52% podiel v rámci Banskobystrického kraja. Väčší počet žiakov končiacich PŠD bol len v okrese Banská Bystrica, tzn. že okres Brezno bol s počtom žiakov druhý v poradí v rámci kraja (viď príloha).

Spolupráca s výchovnými poradcami všetkých základných škôl (17) a špeciálnych základných škôl (4) bola aj v uplynulom školskom roku na vysokej úrovni a má stúpajúcu tendenciu. Centrum odborne metodicky viedlo výchovných poradcov, boli im poskytované odborné konzultácie, odborné rady, metodické materiály, aktuálne informácie, centrum im pomáhalo pri riešení problémov, systematicky bola zvyšovaná ich odborná úroveň a profesionalita. Riaditeľka centra organizovala v priebehu školského roka porady výchovných poradcov základných škôl a špeciálnych základných škôl okresu Brezno, priebežné stretnutia a konzultácie. Niekoľko porád bolo

zameraných na profesijnú orientáciu žiakov, prezentovali sa na nich stredné školy a výchovným poradcom boli poskytnuté aktuálne informácie o stredných školách a možnostiach štúdia žiakov.

Jednu z porad výchovných poradcov zorganizovala riaditeľka centra v priestoroch Súkromného gymnázia ŽP a.s. v Podbrezovej, ktorá bola spojená aj s prehliadkou školy. 14.10.2008 sme pre výchovných poradcov a koordinátorov prevencie zorganizovali exkurziu. Navštívili sme Reedukačný domov pre mládež v Tornali, Reedukačný detský domov v Čerenčanoch a Základnú školu internátnu pre sluchovo postihnutých a pre žiakov s chybami reči v Lučenci. Súčasťou exkurzie boli prehliadky týchto zariadení, besedy s ich vedením, informácie o činnosti zariadení a možnosti ďalšej spolupráce. Exkurzia mala veľmi pozitívnu odozvu a prispela k širšej osvete v rámci škôl.

19.5.2009 pozvala PhDr. Jorčíková na spoločnú poradu výchovných poradcov a koordinátorov prevencie všetkých základných a špeciálnych základných škôl okresu Brezno. Súčasťou tejto porady bola prednáška „Psychologické aspekty písma“ PhDr. Eriky Strakovej, ktorá je riaditeľkou CPPP a P v Liptovskom Mikuláši, pôsobí ako súdny znalec v odbore grafológia a venuje sa psychológii písma. Táto prednáška zúčastnených veľmi zaujala.

13.11.2008 sa konala Burza informácií o povolaniach, ktorú organizoval ÚPSVaR v Brezne. Zúčastnili sa na nej odborní zamestnanci centra a žiaci ôsmych a deviatych ročníkov v sprievode triednych učiteľov, výchovných poradcov a rodičov. Počas burzy sa uskutočnilo aj rokovanie za okrúhlym stolom v priestoroch Súkromnej pedagogickej a sociálnej akadémie EBG v Brezne za účasti primátora mesta Brezno Ing. Demiana, zástupcov VÚC, ÚPSVaR, mesta Brezno, stredných škôl a zamestnávateľov v regióne. Za centrum sa na tomto rokovaní zúčastnila riaditeľka PhDr. Jorčíková. Zúčastnených informovala o činnosti centra a o tom, že centrum sa snaží žiakov smerovať k optimálnej ceste profesijnej orientácie v spolupráci s výchovnými poradcami škôl. Navrhla možnosti ďalšej spolupráce pri zefektívňovaní procesu voľby povolania žiakov a výberu vhodnej strednej školy.

Aj v školskom roku 2008/09 bolo žiakom ôsmych a deviatych ročníkov v centre i priamo v školách poskytované vyšetrenie a poradenstvo v oblasti profesijnej orientácie. So žiakmi končiacich ročníkov boli využívané programy „Cesta k povolaniu“, „Sprievodca svetom povolaní“, „Integrovaný systém typových pozícií, moduly: AIP – Analýza individuálneho potenciálu a KTP – Kartotéka typových pozícií“. Tieto aktivity boli realizované so žiakmi škôl okresu Brezno spravidla

skupinovo za účasti výchovného poradcu alebo triedneho učiteľa, ako aj individuálne. V rámci týchto aktivít bol klientom poskytnutý odborný výklad k výstupom z programov, aktuálne informácie o stave a naplnenosti stredných škôl, predbežnom záujme o stredné školy, možnosti štúdia, kritériá prijatia a pod. Boli im poskytnuté informačné materiály zo stredných škôl, s ktorými centrum spolupracuje a informácie z programu „Proforient“ (napr. simulácia umiestnenia žiaka na SŠ podľa priemeru na ZŠ, monitoru, atď.).

Prostredníctvom programu „Proforient“ boli v uplynulom školskom roku v intervaloch určených harmonogramom elektronicky vymieňané informácie medzi základnými školami, centrom a Školským výpočtovým strediskom v Banskej Bystrici, a to: aktuálne databázy žiakov jednotlivých škôl, aktuálne číselníky škôl, odborov, plánov prijatia, počty prihlásených žiakov a pod. Výstupy z programu obsahujú aktuálne informácie po práve ukončenej etape zberu záujmu žiakov o štúdium na SŠ, monitoru, až po spracovanie výsledkov prijímacích skúšok. Výchovným poradcom boli v priebehu roka poskytnuté individuálne konzultácie k práci s týmto programom (inštalácia, samotná práca v programe, výstupy, export informácií). Všetci výchovní poradcovia sa zdokonalili v práci s programom, pri výmenách databáz sa nevyskytli žiadne nedostatky, prebiehali bezproblémovo a v časovom predstihu, čo pozitívne ohodnotilo aj školské výpočtové stredisko. Za túto oblasť je zodpovedná Ing. Ďurčíková, ktorá sa zúčastňovala aj na poradách organizovaných Školským výpočtovým strediskom v Banskej Bystrici a v priebehu školského roka poskytovala výchovným poradcom potrebné informácie a odborné konzultácie v tejto oblasti.

V oblasti profesijnej orientácie centrum úzko spolupracuje so všetkými základnými a špeciálnymi základnými školami v okrese Brezno, so strednými školami a odbornými učilišťami, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne, zamestnávateľmi v regióne a Školským výpočtovým strediskom v Banskej Bystrici.

Profesijnej orientácii žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami a žiakom zo sociálne znevýhodneného primárneho prostredia, ako aj nadaným žiakom, bola venovaná zvýšená pozornosť. Dôraz sme kládli na osvetu a informovanosť prostredníctvom besied a prednášok pre žiakov končiacich ZŠ a SZŠ a ich rodičov, zúčastňovali sme sa na rodičovských združeníach.

(13) *Ďalšie informácie o činnosti centra:*

a) Odborná prax študujúcich

- ✓ V uplynulom školskom roku absolvovali v centre viacerí študenti vysokých škôl odbornú prax (z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Katolíckej univerzity v Ružomberku, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Prešove, Univerzity Konštantína filozofa v Nitre). Okrem získavania praktických zručností študentov a poznatkov z praxe boli tieto aktivity využívané aj na osvetovú činnosť poradenskej práce. PhDr. Jorčíková bola viacerým študujúcim pedagógom konzultantkou pri ich magisterských a záverečných prácach.

b) Spolupráca s inštitúciami a občianskymi združeniami:

Centrum spolupracuje s nasledovnými inštitúciami a občianskymi združeniami:

- ✓ Krajský školský úrad v Banskej Bystrici
- ✓ Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
- ✓ Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity
- ✓ Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave
- ✓ Metodicko – výskumný kabinet výchovného a psychologického poradenstva a prevencie pri VÚDPaP v Bratislave
- ✓ Ústav informácií a prognóz školstva v Bratislave
- ✓ Metodicko – pedagogické centrum v Prešove
- ✓ Školské výpočtové stredisko v Banskej Bystrici
- ✓ Mestský úrad v Brezne
- ✓ Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku
- ✓ Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
- ✓ Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť, Bratislava
- ✓ Centrum pre výskum etnicity a kultúry v Bratislave
- ✓ Slovenské národné stredisko pre ľudské práva v Bratislave
- ✓ Amnesty international
- ✓ Asociácia výchovných poradcov
- ✓ Združenie pracovníkov centier pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie na Slovensku

- ✓ KARI – Krajská asociácia rómskych iniciatív v Banskej Bystrici
- ✓ OZ Orava pre demokraciu vo vzdelávaní
- ✓ European Trade Union Committee for Education
- ✓ Banskobystrický samosprávny kraj
- ✓ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne
- ✓ Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Brezne
- ✓ Mestská polícia v Brezne
- ✓ Okresný súd v Brezne
- ✓ Reedukačný detský domov Čerenčany
- ✓ Diagnostické centrum v Ružomberku
- ✓ Liečebno – výchovné sanatórium Ľubochňa
- ✓ ZŠI pre sluchovo postihnutých a pre žiakov s chybami reči a Špeciálno – pedagogická poradňa v Lučenci
- ✓ Špeciálna základná škola internátna Liptovský Ján
- ✓ Škola pre mimoriadne nadané deti v Bratislave
- ✓ Krízové centrum Srdiečko v Banskej Bystrici
- ✓ Materské centrum v Helpe
- ✓ obecné úrady v okrese Brezno
- ✓ pediatri, logopédi, neurológovia v okrese Brezno a Banská Bystrica
- ✓ centrá pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v SR
- ✓ základné školy, špeciálne základné školy, materské školy v okrese Brezno
- ✓ stredné školy
- ✓ detské domovy a Domov sociálnych služieb Pohorelská Maša
- ✓ Dom sociálnych služieb – Domov pre osamelých rodičov v Brezne

c) *Ďalšie aktivity riaditeľky centra:*

Riaditeľka centra PhDr. Oľga Jorčíková bola v školskom roku 2008/09:

- podpredsedkyňa Poradného zboru pre oblasť vzdelávania pri Úrade splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity,
- členka Rady expertov Ministerstva školstva Slovenskej republiky pre výchovu a vzdelávanie Rómov,
- členka expertného tímu pre výchovné poradenstvo pri Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave,

- členka Asociácie výchovných poradcov SR,
- členka poradného zboru prednostu Krajského školského úradu v Banskej Bystrici pre centrá pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie,
- členka Výboru sekcie centier pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie pri OZ PŠaV v Bratislave,
- vedúca Krajskej sekcie centier pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie pri OZ PŠaV v Banskej Bystrici,
- členka výboru Združenia zamestnancov centier pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v SR,
- členka Komisie pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti – poradný orgán primátora mesta Brezno,
- spolupracovníčka Krajskej asociácie rómskych iniciatív v Banskej Bystrici, lektorka a odborná garantka projektov zameraných na výchovu a vzdelávanie,
- lektorka školenia funkcionárov a členov ZO SOZKaSO na tému: Prekážky nás posúvajú dopredu – predchádzanie a riešenie konfliktých situácií v tíme a na pracovisku,
- lektorka rôznych vzdelávacích podujatí a odborná garantka projektov,
- zúčastňovala sa na rodičovských združeniach a zasadnutiach pedagogických rád škôl, kde prednášala na rôzne témy a poskytovala konzultácie,
- organizovala porady výchovných poradcov, koordinátorov prevencie a školských špeciálnych pedagógov základných a špeciálnych základných škôl okresu Brezno,
- aj v tomto školskom roku sa venovala publikačnej činnosti.

Príloha č. 1: Prevencia ako súčasť poradenskej práce

Aj v uplynulom školskom roku bola činnosť centra komplexne zameraná na oblasť prevencie všetkých sociálno – patologických javov. Poskytovali sme odbornú preventívnu, psychologickú, pedagogickú, špeciálno - pedagogickú, sociálno-pedagogickú a psychoterapeutickú pomoc deťom, rodičom a pedagógom. Odborní zamestnanci úseku prevencie a sociálneho poradenstva sa tejto problematike venovali individuálne alebo skupinovo.

Prevencia je sprievodným znakom a synergickým efektom kvalitnej poradenskej a diagnostickej práce. Znamená to, že prevencia závislostí a iných sociálno – patologických javov sa vinula celou našou prácou vo všetkých pozíciách (psychológ, špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg) v práci s každým dieťaťom, jeho rodičom i v práci s pedagógmi.

Aj v tomto školskom roku sme kládli dôraz na aplikáciu prevencie kriminality tak, aby bola integrálnou súčasťou výchovno – vzdelávacieho procesu na všetkých školách v našom regióne. Úzko sme spolupracovali s riaditeľmi týchto škôl a s koordinátormi prevencie jednotlivých škôl. Podľa ich požiadaviek sme im poskytovali konkrétnu pomoc v týchto oblastiach: prevencia porúch správania, záškoláctvo, prevencia závislostí na legálnych a nelegálnych látkach, gambling, prevencia fyzického a psychického týrania, šikanovanie a agresívne správanie, sexuálne zneužívanie, suicidálne správanie, prevencia obchodovania s ľuďmi a pod.

Priebežným monitorovaním zmien v správaní detí a včasnou intervenciou sme zabezpečovali aktívnu ochranu detí pred sociálno – patologickými javmi v školách. V prípade oprávneného podozrenia, že deti sú fyzicky alebo psychicky týrané, zneužívané, šikanované alebo bol ohrozený ich zdravý morálny a psychický vývin, sme okamžite riešili problém s vedením školy, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne, Mestskou políciou v Brezne, s oddelením prevencie a kriminality mládeže pri Justičnej polícii v Brezne a snažili sme sa zvoliť čo najefektívnejší spôsob, ako dieťaťu pomôcť.

V tejto oblasti sme intenzívne spolupracovali s riaditeľkou Odboru sociálnych vecí a rodiny pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne Ing. Idou Bevilaqua, sociálnou kurátorkou a ostatnými zamestnancami tohoto odboru, s náčelníkom Mestskej polície v Brezne Ing. Pančíkom, s Justičnou políciou v Brezne, najmä s nadpor. Petrekom, ktorý pracuje na úseku prevencie na oddelení kriminality mládeže a tiež s Krízovým centrom Srdiečko v Banskej Bystrici a jeho riaditeľkou Mgr. Hrežd'ovičovou. Menovaní boli taktiež pozývaní na naše pracovné stretnutia s výchovnými poradcami a koordinátormi prevencie,

kde si vymieňali podnetné informácie a skúsenosti a spoločne sme hľadali účinné formy riešenia aktuálnych problémov.

PhDr. Jorčíková organizovala porady koordinátorov prevencie. Na jednu z porád koordinátorov prevencie a výchovných poradcov pozvala predsedkyňu červeného kríža v Brezne p. Máriu Parobekovú, ktorá urobila prednášku na tému „Čo by mal učiteľ vedieť o prvej pomoci“. Prednáška bola veľmi pútavá, pretože teoretické informácie boli spojené s praktickými ukážkami. Všetci koordinátori v okrese Brezno obdržali v elektronickej podobe príručku „Vieme, že...“, ktorej autorom je profesor Zelina a kolektív. Túto príručku využívajú vo svojej práci so žiakmi.

Riaditeľka a zamestnanci CPPPaP realizovali prednášky pre pedagógov, koordinátorov prevencie, výchovných poradcov i rodičov, ktorých spoločným cieľom bolo pripraviť odbornú i laickú verejnosť na prácu s deťmi a mládežou a dokázať včas rozpoznať sociálno-patologické javy a vedieť im predchádzať. Jednou z foriem prevencie je aj práca s rodičmi prostredníctvom obecných úradov. Pozitívnu odozvu mala napr. beseda, ktorú zrealizovali na Obecnom úrade v Bacúchu PhDr. Jorčíková a PhDr. Czirákiová. Beseda bola zameraná na riešenie vzťahov medzi rodičmi a deťmi a predchádzaniu sociálno – patologických javov. K najväčším podujatiam patrila prednáška PhDr. Jorčíkovej o význame včasného poradenstva, ktorú zrealizovala na výročnej schôdzi Červeného kríža v Čiernom Balogu pre 93 zúčastnených členov.

Aj v tomto školskom roku boli realizované rôzne preventívne programy. Najväčšie zastúpenie má preventívny program Cesta k emocionálnej zrelosti, prostredníctvom ktorého pedagógovia pozitívne vplyvajú na proces dospievania detí a mládeže. V našom regióne bol tento program realizovaný v 18 školách – v 60 triedach. Na jeho realizácii sa podieľali odborní zamestnanci CPPPaP, 36 pedagógov (najmä koordinátorov prevencie a výchovných poradcov) a 867 žiakov. Ako vyplýva zo štatistického prehľadu Ústavu informácií a prognóz školstva - počtom zapojených žiakov bol náš okres na prvom mieste v rámci Banskobystrického kraja a patril k najvyšším v SR. Program bol v prevažnej miere realizovaný na hodinách etickej výchovy a na iných hodinách počas vyučovania. Mimo vyučovania ho žiaci absolvovali na triednických hodinách a na besedách.

Spolupráca s koordinátormi prevencie škôl v pôsobnosti CPPPaP bola aj v tomto školskom roku veľmi dobrá. Odvádzali kvalitnú prácu a vo svojej práci dosahovali viditeľné výsledky. V tejto oblasti je potrebné vyzdvihnúť prácu Mgr. Návoya a Mgr. Janky Giertlovej, ktorá o.i. vydávala aj školský časopis „Etikár nielen pre etikárov“ zameraný na prevenciu.

V neposlednom rade sme priebežne poskytovali rodičom pri ich osobných návštevách v centre informácie o možnostiach ako pomôcť ohrozeným deťom. Odborní zamestnanci centra navštevovali rodičovské združenia v materských školách a v základných školách, kde spolu s rodičmi a pedagógmi hovorili na rôzne aktuálne témy.

Prevencii pripisujeme dôležitosť aj preto, lebo vzniká množstvo nových sociálno - patologických javov v spoločnosti, v rodinách i v školách. Nie sú to len rôzne formy šikanovania, ale vznikajú nové „moderné“ fenomény, ako napr. úžera medzi spolužiakmi, obkrádanie rodičov a starých rodičov, fyzické ataky detí na rodičov a starých rodičov, pedagógov, zneužívanie internetu a pod. Je preto nutné hľadať účinné stratégie, ktoré by prispeli ku ochrane pred sociálno-patologickými javmi a pred kriminalitou. Centrum sa o to usiluje každodennou prácou a má mnohé pozitívne výsledky. Možno konštatovať, že sa nám aj v tomto školskom roku podarilo veľa detí „odvrátiť“ zo šikmej plochy a aj našou pomocou získali perspektívu vo svojom živote.